

meerde genade als sacramentsbegrip zou ou verwerpen.

De genade Gods in Christus is altijd persoonlijk. Christus' verdiensten zijn niet ergens weggebor gen om zoo nu en dan te worden meegedeeld. Dat zou al een zeer mechanische en quantita tieve gedachte van Zijn Middelaarswerk zijn.

Neen, Christus is voor bepaalde personen ge storven.

De genade Gods heeft een persoonlijk adres.

De afwassing der zonden, door den Doop be teekend en bezegeld, is niet een afwassing zon der persoonlijk karakter op zichzelf.

Dat persoonlijk karakter komt er niet eerst door een conjunctie of verbinding in.

Maar een afwassing, die niet persoonlijk is, die niet in zichzelf ook het subject van den te doopen persoon raakt, is een contradictio in ter minis, de uitdrukking zelf verraadt reeds de tegen strijdigheid.

Wij keuren het allerminst af, dat men trachte de traditioneele dogmatische konstrukties te over treffen.

Doch vooral dringe men diep door in den geest der vaders om uit te vorschien wat hen tot hun dogmatische konstruktie heeft geleid.

En dan zal men bij deze onderscheiding tot de ontdekking komen, dat hun formulering niet zoo gemakkelijk te verbeteren is.

Men passe dan ook op, dat men door een onge lakkige formulering niet den weg vrij maakt voor begrippen, welke tegen de Gereformeerde belijde nis indruischen.

Men bedoelt dat natuurlijk niet.

Doch het eind zou dien last weleens kunnen dragen, al heeft men het zelf niet meer.

In de dogmatiek luisteren onderscheidingen soms zoo ontzettend nauw.

Dan wij achten hiermee dit punt genoegzaam toegelicht.

Ook een andere bewering van Dr v. d. V. S. lijkt mij niet doordacht.

Ik schrijf dat waarlijk niet om onvriendelijk te zijn.

Maar er hangt van een rechte beschouwing zoo veel af.

Ik heb hier het oog op zijn stelling, dat de volwassendoop en niet de kinderdoop de eigen lijke is.

Reeds in het „Ger. Theol. Tijdschrift“ van Maart 1928 schreef hij: „In den volwassen-doop (DE doop en dus ook de doop, van welke de kinder doop is afgeleid, — niet omgekeerd) is er daar om eerst een geloofsbelijdenis van de zijde des genen, die gedoopt staat te worden“.

Men gevoelt, hoe Dr v. d. V. S. tot zulk een konklusie logisch moet komen, wil hij zijn stand punt handhaven, dat de ouders bij den Doop van hun kind zelf mee den Doop ontvangen.

De doop der volwassenen moet dan het karak ter van dit sacrament bepalen.

En daaruit vloeit weer voort, dat de kinder doop op zichzelf nooit compleet kan zijn, wijl van de zijde van het kind het element der belij denis erin ontbreekt. Dus moeten de ouders er aan te pas komen om door hun belijdenis den Doop volledig te maken.

Men mag Dr v. d. V. S. de eer niet onthouden, dat hij hier volkomen logisch redeneerde.

Indien de eene stelling valt, valt ook de andere.

Hier moet echter, zij het dan in den geest der zachtaardigheid, Dr v. d. V. S. ernstig worden terechtgewezen.

Hier verwijdt hij zich inderdaad van de Gere formeerde doopsbeschouwing.

Nog nooit heeft eenig Gereformeerd theoloog in dien zin geschreven.

Indien deze artikelenreeks toch al niet zooveel tijd in beslag had genomen, zouden we dit gaarne met citaat op citaat aanloopen.

Zoo iemand mocht meenen bij een onverdacht Gereformeerd schrijver hiervoor steun te vinden, hij melde vrij, waar hij zoo'n uitspraak vond en we kunnen van tevoren reeds verzekeren uit de woorden zelf te kunnen bewijzen, dat hij zich vergist.

Overigens is de kwestie niet zoo heel ingewikkeld.

De doop der volwassenen is zeer zeker de eerste geweest, maar daarom is hij nog niet de eigenlijke.

Het eerste mag niet met het eigenlijke worden verward.

De eerste mensch werd volwassen geschapen. Daaruit zal evenwel toch niemand de gevolg trekking maken, dat de mensch, die van het begin af volwassen was, pas de eigenlijke mensch is?

De eerste besnijdenis was de besnijdenis van een volwassene. God gebod Abraham: „En gij zult het vleesch uwer voorhuid besnijden, en dat zal tot een teeken zijn van het verbond tus schen Mij en tusschen u“ (Gen. 17:11).

Ook moet Abraham besnijden de ingeborenen van zijn huis en de gekochten met zijn geld. (Gen. 17:13).

Maar de besnijdenis der volwassenen was de uitzondering.

Als regel bepaalde God: „Een zoontje dan van acht dagen zal u besneden worden“.

Die regel werd ook op het Kindeke Jezus toe gepast.

En als Paulus opsomt, waarin hij naar het vleesch kon roemen, vermeldt hij daaronder ook: besneden ten achtsten dage.

Wij denken niet, dat Dr v. d. V. S. van de be snijdenis zal durven zeggen: die van de volwas senen was de eigenlijke en die der kinderen is daaruit afgeleid en niet omgekeerd.

Doch dan kan hij zijn doopsbeschouwing ook geen moment langer handhaven.

Was bij de besnijdenis die van het kind regel, die van de volwassenen uitzondering, evenzoo staat het met den Doop.

En nu bepaalt toch nooit het uitzon deringsgeval, maar alleen de regel het karakter van zeker verschijnsel?

En dat in deze het wezen van den doop niet verschilt van dat der besnijdenis, welk Gerefor meerde zou dat durven betwisten?

Ons Doopsformulier geeft op dit punt noch een zwak noch een onzeker geluid.

Wanneer het herinnerd heeft aan de woorden van God tot Abraham en van Petrus, dat God Zijn verbond ook opricht met het zaad der geloovigen en dat ook aan de kinderen de belofte toekomt, vervolgt het: „Daarom heeft God voormaals be volen hen te besnijden, hetwelk een zegel des verbonds en der gerechtigheid des geloofs was, ge lijk ook Christus hen omhelsd, de hand opgelegd en gezegend heeft.“ (Markus 10:16). Dewijl dan nu de Doop in de plaats der Besnijdenis gekomen is, zoo zal men de kinderen als erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond doopen“.

Dat is juist het voornamelijk en zwaarwichtige argu ment voor den kinderdoop, dat hij in de plaats der besnijdenis gekomen is.

Eigenaardig: wij spreken niet van kinderbesnij denis.

Zoo onomstootelijk staat het vast, dat de be snijdenis van kinderen de regel was.

Maar even sterk is dan ook de doop der kin deren de regel.

In den eersten tijd, toen Christus optrad, en ook nu nog bij de planting der kerk onder de hei denen en eveneens in enkele gevallen, waarin de doop op kinderlijken leeftijd hetzij uit dwaling, hetzij uit onverschilligheid, werd verzuimd, had en heeft de doop van volwassenen plaats.

Doch die blijft exceptie.

Alleen de kinderdoop is normaal.

Omdat de besnijdenis der kinderen normaal was.

En omdat achter beide staan de ontfermingen Gods in het verbond.

Die ontfermingen gaan tot de kinderdagen terug.

Indien dan ook Dr v. d. V. S. zou meenen te moeten volhouden — wat ik niet kan aannemen — dat de doop der volwassenen de eigenlijke is, dan zou hij het niet bij een tijdschriftartikel mogen laten, maar dan zou hij bij een komende Generale Synode een bezwaar moeten indienen tegen het Doopsformulier.

En wel voornamelijk tegen de woorden: „Dewijl dan nu de Doop in de plaats der Be snijdenis gekomen is“.

Ik zeg opzettelijk niet: een gravamen. Want dit woord gebruikt men gewoonlijk slechts als men bezwaar heeft tegen eenig deel van een belijdenis schrift.

Maar: een bezwaar. Gelijk prof. Lindeboom in dertijd ook bezwaar heeft gemaakt tegen een uit drukking in het Doopsformulier, een bezwaar ech ter, van minder ingrijpenden aard.

Zoolang echter Dr v. d. V. S. het Doopsformulier ten volle voor zijn rekening neemt, zal hij het

ook moeten aanvaarden, dat de kinderdoop de eigenlijke is.

Trouwens, wij gelooven, dat hij bij nader in zicht dit ook gaarne zal willen en zal toestemmen, dat de Gereformeerde verbondsbeschouwing dit eischt.

Want ook hier mogen de konsekwenties niet over het hoofd worden gezien.

De Miedema merkte vroeger reeds in de „Gronin ger Kerkbode“ op, dat wie den volwassendoop als den eigenlijken beschouwt, den grond onder den kinderdoop loswoelt.

Immers: een gebod om speciaal kinderen te doo pen vindt men in de Schrift niet.

Zegt men, dat men den kinderdoop uit den vol wassen-doop afleidt, dus niet daaruit, dat God blijkens de inzetting der besnijdenis het zegel des verbonds aan onze kinderen wil schenken, dan geeft men zijn hechtste bolwerk tegenover het anabaptisme prijs.

Men versta ons goed.

Wij betichten Dr v. d. V. S. in het geheel niet van Anabaptisme, zelfs niet van geringschating van den kinderdoop.

Maar zijn argumentatie kan anderen op een ver keerd spoor brengen.

Zij kunnen aldus redeneeren: Als het bevel der besnijdenis niet tevens inhoudt een bevel voor den kinderdoop, dan ontbreekt dit laatste in de Schrift. Uit gehoorzaamheid behoeven we derhalve onze kinderen niet ten doop te presenteeren. Maar ook niet, omdat zij er iets aan hebben. Want zij ont vangen, volgens Dr v. d. V. S., alleen het teeken, maar niet de beteekende zaak. Die krijgen wij en onze kinderen krijgen die pas op later leeftijd. Doch is het wel waar, dat wij bij den doop onzer kinderen de beteekende zaak ontvangen? In de Schrift staat het niet. Ervaren hebben we het ook niet. En trouwens moet onze ervaring waarge maakt uit de Schrift. Daarom is het veel beter met den doop der kinderen te wachten tot zij groot geworden zijn en zelf door subjectieve geloofsaan vaarding aan de beteekende zaak deel ontvangen. Zoo spreekt Dr v. d. V. S. zelf niet.

Maar tegen zulk spreken is hij zijn kracht kwijt. Wat hij daartegen inbrengt, zal haltslachtig lijken. Zal als inkonsekwentie worden opgevat.

En dat alles, omdat hij den doop der volwas senen als den eigenlijken aanneemt en zegt, dat de kinderdoop daaruit is afgeleid.

Afgeleid door wien? zal men vragen. Niet door de Schrift zelf, zal het antwoord zijn. Welnu, zoo oppert de twijfel, heeft de kerk in die afleiding niet gedwaald?

Men denke aan het woord van Calvijn, dat Satan ons zoo gaarne op dit punt aanvalt.

Wij kunnen er niet genoeg op wijzen, dat men bij het poneeren van een stelling zich immer reken schap geve van de konsekwenties, welke anderen eruit zullen trekken, al gaat men zelf zoover niet.

Nimmer mogen we ons verontschuldigen: ik ben niet aansprakelijk voor het misbruik, dat anderen van mijn argumentatie mogelijk zullen maken.

We zijn er wel ter dege aansprakelijk voor, in dien die argumentatie een zwakke stee vertoont.

Van harte hopen we dan ook, dat Dr v. d. V. S. zijn stelling zal herzien.

We leven in een tijd, waarin veel van religie gesproken wordt, maar waarin de genademiddelen, Woord en Sacrament, hoe langer hoe meer worden losgelaten.

Er zijn nog trouwe kerken, waaronder ook onze Gereformeerde.

Maar die trouw zal, als de verschijnselen niet bedriegen, steeds meer op de proef worden gesteld.

Wij wonen nu eenmaal niet op een eiland.

Daarom kunnen wij de leer der genademiddelen niet zuiver genoeg houden.

Heusch, wij wenschen niet te overdrijven.

De stelling van Dr v. d. V. S. is onhoudbaar, daar winden we geen doekjes om.

Als men echter vraagt: levert ze gevaar op, dan antwoorden we: onmiddellijk gevaar niet. Doch ze zou gevaarlijk kunnen worden.

We moeten ook vooruitzien.

En daarom hebben we elkander ook op on voorzichtigheden en min of meer kleine afwijkin gen te wijzen.

Dat mag men elkaar niet kwalijk nemen.

Daar mag men niets leelijks achter zoeken.

Ook hier geldt: bonni soit qui mal y pense.

Och, als het maar om de waarheid te doen is,

dan kunnen verdragen.

— In het pri

Indien wij begrepen he met hem, de ongeveer st om op de (een bezwaar zijde van de Wij vrage En zoo ja geacht? Wij voor moeten bea Dr van E gelegenheid Daarna h Vermaat en gekregen om passing te l Verleden rentie zijn en verdedig Kan het l Moet op kerken opni er waarschi er dikker l Het valt eenstemmig De Synod toond, dat n in de kerke Men kan ijk achten. Ook wij Doch in d worden gev Ook de z Wij voor dat de cla faspers ziel betaamde b tekeningsfo voelens uite Tenzij er van bedoel ons dit der Toch dar deed af te Kerkrecht speling wor Maar wat daarmee o Zou hij s over deze l gezichtspun kerken una overhalen? Wij kunn dal het h gepraat En nu h vastigheid zettelijkheid Maar zo en ook nie zijn, zagen aangewend Ook Dr slaan, zulle de procedo einduitslag Een he wenschen Maar wa zwaar? Het liefs werd teger meld werd van Arthe En ande ken: broec Dat er e Kerkrecht, rekenen, d Maar gij Als de geworden, kerken we